

Beslut om licensjakt efter lodjur i Värmlands län 2026

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om licensjakt efter högst sex (6) lodjur, varav högst tre (3) lodjur får utgöras av vuxna honor, i Värmlands län 2026 med stöd av 23 d jaktförordningen (1987:905). Med vuxen hona avses i detta beslut en hona som väger över 14 kg i levandevikt.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla omedelbart utan hinder av att beslutet överklagas.

Villkor

Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 1 mars 2026 till och med den 31 mars 2026 eller till dess Länsstyrelsen avlyser jakten.

Tilldelning och jaktområde

Jaktområdet utgörs av hela länet.

Högst sex (6) lodjur får fällas, varav högst tre (3) lodjur får utgöras av vuxna honor. Med vuxen hona avses i detta beslut en hona som väger över 14 kg i levandevikt. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Avlysning av jakten

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet tilldelade djur, alternativt det tillåtna antalet vuxna honor, fällts eller påskjutits och avräknats inom det område som omfattas av detta beslut eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen kan också avlysa jakten om förutsättningarna förändras i övrigt. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen samt via SMS-tjänst och

Länsstyrelsens hemsida. Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att Länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts.

Villkor för genomförandet av jakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) samt Naturvårdsverkets beslut (NV-03752-24) om överlåtande av möjligheten att besluta om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Gotlands län.

Straffbestämmelser

Jakt som bedrivs i strid mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Rätt att bedriva jakt

Den som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut får bedriva jakt efter lodjur i området. Detta förutsätter att personens jakträtt omfattar jakt efter lodjur.

Den som jagar ska hålla sig informerad om vilka föreskrifter som gäller för jakt i eventuella naturreservat som berörs av området där man jagar.

Krav på registrering av jägare

Den som är jägare under licensjakten ska registrera sig i Naturvårdsverkets jägarregister innan jakt påbörjas.

Anmälan kan göras på följande sätt:

- Inloggning med Bank-ID till Jägarregistret på <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>
- Ring Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer).
- Ring talsvar: 0771-18 34 11 och följ instruktionen.

Du får ingen bekräftelse på din registrering, oavsett vilken metod du använder för att registrera dig. Däremot kan du kontrollera din registrering genom att logga in i Jägarregistret.

Jägarens ansvar

Var och en som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i området. Den som jagar ett lodjur sedan jakten avlysts kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen om man av oaktsamhet inte hållit sig informerad.

Jaktledarens ansvar

- Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd inför varje jakttillfälle. Vid enskild jakt är den enskilde jägaren jaktledare.
- Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jakttagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande.
- Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
- Jaktledaren ska ansvara för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundar får inte bytas under jakt på ett och samma lodjur under en och samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att djur inte får överansträngas.

Söka efter spår

För att söka efter lodjursspår får motordrivet fordon användas på befintligt vägnät och på befintliga skoterleder, om fordonet färdas på väg som återfinns på lantmäteriets karta i skala 1:50 000, eller på lantmäteriets karta i skala 1:100 000 i områden där kartor i skala 1:50 000 inte finns, enligt 21 § jaktförordningen.

Detta undantag innebär att sökande av spår längs med väg eller skoterled får ske för så kallad ringning i syfte att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Undantaget ger inte heller rätt att söka efter lodjursspår med motordrivet fordon i jaktligt syfte före den 1 mars 2026.

Länsstyrelsen upplyser om att skjutvapen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng enligt 22 § jaktförordningen.

Tillåtna jaktmedel

Jakt efter lodjur får endast bedrivas med kulvapen och ammunition som uppfyller kraven för klass 1 och 2 samt hagelgevär i kaliber 12, 16 och 20 laddade med hagelpatroner. Detta följer av Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8).

Det är inte tillåtet att använda fällor för fångst av lodjur med stöd av detta beslut.

Uppgifter om aktuell tilldelning samt anmälan om fältt eller påskjutet lodjur

Den som jagar ska informera sig minst en gång i timmen, genom telefonsvararen (knappval 1: **010-224 71 60**), om hur många djur som återstår av tilldelningen i beslutet. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott. Påskjutning definieras enligt NFS 2022:4: "Skott har avlossats mot och med avsikt att fälla djur och det har inte konstaterats att djuret har fällts".

Anmälan till länsstyrelsen om fälld eller påskjutet lodjur ska ske **snarast och senast en timme efter att lodjuret fällts eller påskjutits.**

För meddelande om återstående tilldelning (knappval 1) samt för anmälan om fälld eller påskjutet lodjur (knappval 2) ring: **010-224 71 60**

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter:

- skyttens namn, adress och telefonnummer,
- jaktledarens namn, adress och telefonnummer,
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
- var djuret fällts eller påskjutits (plats på karta, alternativt koordinater)
- djurets kön om det är möjligt att fastställa

För att underlätta och effektivisera informationsspridningen om återstående tilldelning och/eller avlysning under jakten, erbjuds jaktdeltagare att nyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst. Registrering till SMS-tjänsten görs enligt anvisningar på Länsstyrelsen Värmlands hemsida. Där finns även information om under vilken tidsperiod det är möjligt att registrera sig för SMS-tjänsten.

Observera att även om SMS-tjänsten används är den som jagar enligt §1 NFS 2022:4 kap 6, skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

Platsundersökning och eftersök av påskjutet lodjur

Den som fällt eller påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast samma dag i enlighet med bestämmelsen i 5 b § jaktförordningen.

Enligt 28 § jaktlagen (1987:259) ska jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att vilt som skadats vid jakt ska kunna spåras upp och avlivas. Den som har påskjutit ett djur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra

omständigheter visar att djuret är oskadat, genomförs fram till dess att

1. djuret påträffats dött,
2. djuret påträffats skadat och avlivats, eller
3. djuret inte kan anträffas.

Den som har påskjutit ett djur ska på begäran visa skottplatsen för länsstyrelsen. Den som har påskjutit ett djur ska redovisa till länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på särskild blankett som länsstyrelsen tillhandahåller.

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna djuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet djur avräknas såvida det inte har påvisats genom fältkontrollen att djuret är oskadat.

Om lodjur fälls med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten, ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen.

Hantering av fällt lodjur

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur djuret ska hanteras, samt bestämmer tidpunkt och plats för besiktning.

Lodjur som fälls i strid med beslutets villkor tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

Enligt Naturvårdsverkets vägledning om provtagning av lodjur som fällts vid licensjakt (NV-03752-24) tillfaller lodjur fällt vid licensjakt jakträttshavaren enligt 10 § jaktlagen. Detta eftersom beslut om licensjakt upphäver fredningsbestämmelser hos vilt av arter som räknas upp i 33 § jaktförordningen. Provtagning ska göras av varje fällt lodjur i syfte utifrån behov inom rovdjursförvaltningen, sjukdomsövervakning, forskning och nationella samlingar, vilket sker enligt instruktioner nedan. Detta villkor har grund i 24 d § andra stycket jaktförordningen som meddelar att den beslutande myndigheten får bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur.

Besiktning av fällt lodjur

1. Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besiktiga samtliga fällda djur.

2. Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
3. Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.
4. Besiktningspersonal fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fällt lodjur som Länsstyrelsen tillhandahåller och dokumentera besiktningen på det sätt som Länsstyrelsen anvisar.

Länsstyrelsens besiktningsmän ska besikta samtliga fällda djur.

Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn och kranium från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- Flådd kropp inklusive huvudet skickas till SVA genom besiktningspersonalens försorg.
- Besiktningspersonalen tagit ett hudprov (referensprov, ca 1x3 cm) från fällt djur. Påsen ska märkas med Rovbasenummer.
- Del av skinn som är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska skickas tillsammans med den flådda helkroppen till SVA inklusive kopia av blanketten *L2 Besiktning och provtagning av fällt lodjur*.
- Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt för handjur, testiklar och penisben ska medfölja kroppen. Flådd kropp ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur. Om återtag av skallen önskas ska detta meddelas omgående vid besiktning av lodjuret, så att det kan fyllas i blanketten. Återtaget kan komma att omfattas av en avgift.

Försäljning av lodjursskinn

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av lodjur, lodjursskinn eller andra delar av lodjur, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9

december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Skälen för länsstyrelsens beslut

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01 och NFS 2012:12), samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 24/25 kvalitetssäkrades 325 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med 29 familjegrupper från säsongen 23/24. Av familjegrupperna återfanns 91 i Norge och 234 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1 367 djur. De 325 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1 905 lodjur. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet inventerades 96,5 familjegrupper.

Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningsfaktor. För Mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna cirka 5,48–6,24 (Viltskadecenter - Frank, J & Tovmo, M. 2019. Inventering av lodjur 2019) lodjur per familjegrupp beroende på biogeografisk region.

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition En hållbar rovdjurspolitik

(prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik beslutades i stora drag av riksdagen 2001, efter regeringens förslag i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

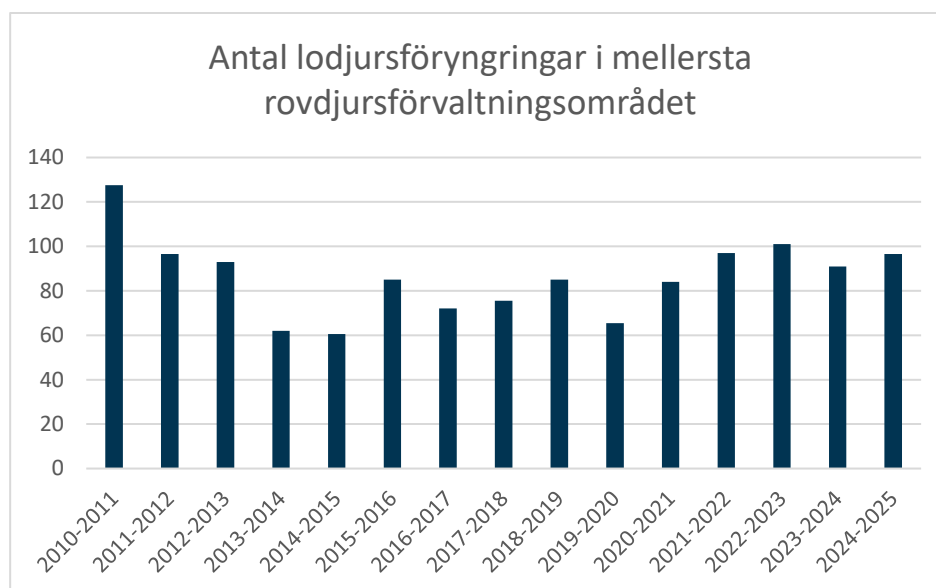
Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, fördelade på de biogeografiska områdena Alpin (140 individer) och Boreal (730 individer). Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

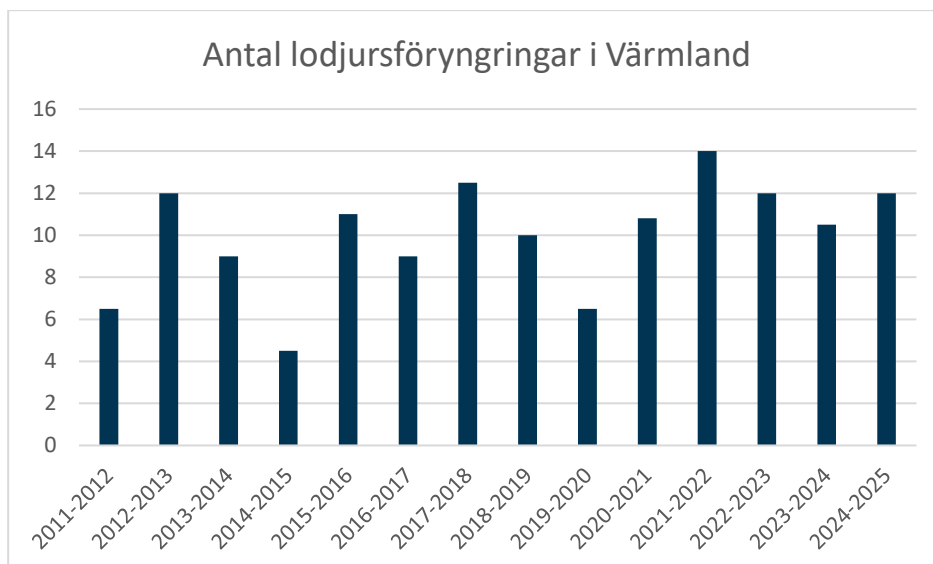
Lodjursstammen, mätt i antal individer, varierar mellan åren i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårare att inventera, på grund av brist på bra spårnö.

Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tätheten av rådjur som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i området (Andren och Liberg 2024).

I Inventering av lodjur 2025 konstaterades 96,5 familjegrupper av lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet (figur 1) under inventeringssäsongen 24/25, vilket motsvarar ungefär 564 individer. Det bekräftades samma säsong 83,5 familjegrupper i norra- och 54 i södra rovdjursförvaltningsområdet. Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för mellersta rovdjursförvaltningsområdet är 347 individer per år (NV-02105-23).

Figur 1: Antal familjegrupper inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet sedan 2010.

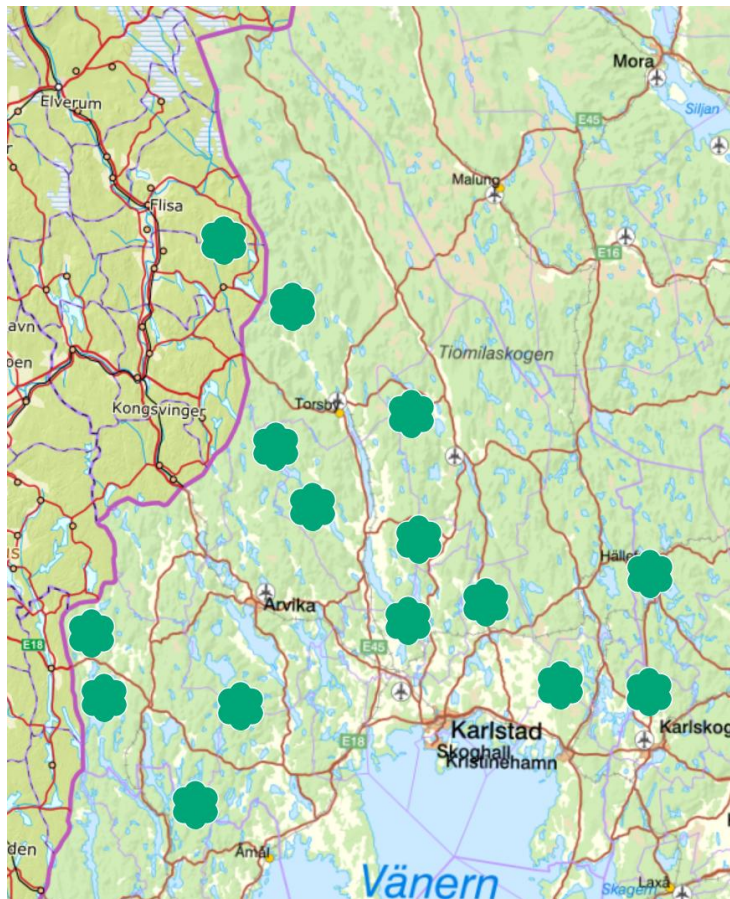

Figur 2: Antal familjegrupper i Värmlands län sedan 2011.

Lodjur i Värmlands län

Antalet konstaterade familjegrupper i Värmlands län har de senaste åren varierat (figur 2). Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer genom en omräkningsfaktor beskriven ovan.

Inventeringsresultatet från 24/25 visar att länet berördes av 14 familjegrupper, där två delades med Örebro län, en delades med Västra Götalands län och en delas med Norge. Det ger ett resultat på i genomsnitt 12 familjegrupper för Värmlands län (efter att familjegrupper har delats med Norge samt grannlän).

Figur 3: Karta över familjegrupper av lodjur i Värmland. Av grupperingarna som syns i kartan är det endast 14 som berör länet.

Beskattningsmodell och beräknat uttag

I rapporten "Beskattningsmodell för lodjur. Prognoser för den Svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026" (Andrén och Aronson 2025) anges effekterna av jakt på lodjurspopulationen vid olika beskattningsnivåer. För mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) används en modell där tillväxttakten i lodjurspopulationen beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region. Modellen bygger på beskattning av lodjur oavsett kön och ålder.

Enligt beskattningsmodellen resulterar ett jaktuttag på högst 80 lodjur inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet i att det följande inventeringssäsong mest sannolikt finns ca 440 individer. Förvaltningsområdets lodjurspopulation bibehålls därmed över miniminivån om 347 individer och lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus bedöms inte påverkas negativt. Risken att hamna under mellersta rovdjursförvaltningsområdets miniminivå bedöms enligt modellen vara ungefär 5 procent. Länsstyrelserna inom

förvaltningsområdet bedömer även att det utöver licensjakten finns utrymme för skyddsjakt under 2026, om behovet skulle uppstå.

Aktuella bestämmelser om förutsättningar för jakt

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-03752-24) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 29 april 2029.

Vid beslut om licensjakt efter lodjur gäller Naturvårdsverkets föreskrift om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller

döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

I komplement till tidigare domar ska länsstyrelserna även ta i beaktande EU-domstolens förhandsavgörande, mål C-674/17, den så kallade i Tapioladomen. Tapioladomen tydliggör att möjligheten att besluta om undantag enl. Art. 16.1 e är begränsade. EU-domstolen har även slagit fast att den så kallade proportionalitetsprincipen gäller inom artskyddsområdet.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt: *"från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åtlödnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder"*

Länsstyrelsens motivering

Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd. Jakt kan endast ske om det finns stöd i något av de undantag som redovisas ovan.

Syfte med jakten och strategi att uppnå syftet

Syftet med att besluta om licensjakt i Värmlands län är att stabilisera populationen inom länets beslutade förvaltningsmål. Detta för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar lodjursförvaltning, förbättra möjligheten för samexistens och på detta sätt bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december 2013 att anta propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik”. Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Värmlands län på lång sikt.

Syftet med maxuttag av vuxna honor är att minska risken för att ett för stort uttag av vuxna honor görs och därmed påverkas lodjursstammen mer än beräknat. Möjligheten att besluta om en kvot för antalet vuxna honor som kan fällas har övervägts eftersom ett uttag av vuxna honor kan påverka prognosen för populationen 2027 i större utsträckning än uttag av hanar och unga djur.

Socioekonomiska konsekvenser

Förekomst av rovdjur kan leda till både negativa och positiva socioekonomiska effekter. Det samlade rovdjurstrycket ökar på många platser i landet idag. Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, skador med konsekvenser för olika näringar, människors rädsla för

rovdjur och rovdjurens påverkan på natur- och kulturvärden så som löshunds jakt och fäbodbruk.

Skador på tamdjur, främst får och hundar, i länet som orsakas av lodjur är få och antalet varierar från år till år. På sikt kan en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skydds jakt eftersom risken för skador kan komma att öka. Detta i sin tur leder till kostnader för samhället, minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress, vilket kan resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltningen och ortsbefolkningen som följd.

I länets förvaltningsplan tas ansvar för såväl lodjurets långsiktiga överlevnad i länet samt artens samexistens med människorna i länet. Detta återspeglas även i de förvaltningsmål som återfinns i förvaltningsplanen. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att den regionala förvaltningsplanen verkställs.

Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder som bidrag till förebyggande insatser, ersättningar vid skador, skydds jakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga. För att uppnå syftet med att stabilisera populationen inom förvaltningsintervallet anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns.

Gynnsam bevarandestatus

Det uttag av lodjur som, vid licensjakt, sammanlagt planeras fällas i mellersta rovdjursförvaltningsområdet bedöms inte riskera rovdjursförvaltningsområdets miniminivå på 347 individer och därmed inte lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Värmlands del är miniminivån för lodjur 63 individer, vilket motsvarar ungefär 10 familjegrupper.

I Värmlands län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 75 individer vilket motsvarar ungefär 12 familjegrupper (efter att

familjegrunder har delats med Norge samt grannlän), spridda över stora delar av länet (se figur 3). Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av 6 lodjur, varav maximalt 3 vuxna honor, under licensjakt kommer att få lodjurspopulationen att fortsatt ligga runt 12 familjegrunder i enlighet med förvaltningsplanen. Licensjakten kommer därmed inte långsiktigt påverka länets lodjurspopulation i någon större utsträckning. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skydds jakt om behovet skulle uppstå, baserat på förra årets inventering och att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Samverkan mellan länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar. Vid samverkan går länen genom den aktuella beskattningsmodellen och enas kring uttag. Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet har samverkat gällande uttag på lodjur som ger en risk på ungefär 4-5 procent att hamna under miniminivån för hela området.

Uttaget har även samrätts med norra och södra rovdjursförvaltningsområdena.

Licensjaktens omfattning i Värmlands län

Årets jaktuttag om totalt sex (6) lodjur, maximalt tre (3) vuxna honor, bedöms av Länsstyrelsen vara rimligt med hänsyn till samtliga ovanstående faktorer. Vid bedömning av möjligt jaktuttag i Värmlands län har hänsyn tagits till hur stor andel av lodjursstammen som finns i Värmland och att jaktuttaget inte ska försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Vidare har Länsstyrelsen utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skydds jakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation.

I bedömningen ingår också att risken för underbeskattning av lodjursstammen i förhållande till det regionala förvaltningsmålet är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka lodjurets gynnsamma bevarandestatus negativt. Jaktresultatet kommer att följas upp

noggrant och bidra till kunskapsunderlag för kommande förvaltningsbeslut. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskapen att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all viltförvaltning.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt hålla stammen stabil inom länets beslutade förvaltningsnivå. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning av de stora rovdjuren kan därmed minska den negativa påverkan som rovdjuren kan utgöra mot en traditionell livsstil och därigenom inverka på landsbygdens utveckling i stort. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet, såväl som i Värmlands län, att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Uppföljning av licensjaktens genomförande och resultat

Licensjakten bör utvärderas årligen både nationellt och regionalt, för att vid behov genomföra justeringar till eventuell framtida licensjakt. Uppföljning av utvecklingen i lodjursstammen sker genom årliga inventeringar av lodjur enligt Naturvårdsverkets föreskrifter. Uppföljning av dödlighet och tillväxt görs årligen i samband med framtagandet av bland annat beskattningsmodeller.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom tio

dagar efter beslutsdatum i Post- och inrikes tidningar samt i NWT och VF.

Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos:
Länsstyrelsen i Värmlands län, Våxnäsgatan 5, 651 86 Karlstad, samt
på Länsstyrelsernas hemsida: lansstyrelsen.se/varmland

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-224 70 00 eller via e-post varmland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 11250-2025 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Maria Hammarström med vilthandläggare Hanna Kekkonen som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnad enhetschef Laura Hedberg och länsjurist Johan Magnusson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Viltförvaltningsdelegationen i Värmlands län

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Polisregion Bergslagen

Naturvårdsverket

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Värmland antingen via e-post; varmland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom fem veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom fem veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, varmland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 70 00. Ange diarienummer 11250-2025.